

Oplata prenumeracyjna na Kronikę Wiadomości Krajowych i Zagranicznych wynosi: a) w Warszawie rocznie: rs. 7 kop. 20 (złp. 48); b) kwartalnie rub. 1 kop. 80 (złp. 12); miesięcznie kop. 60 (złp. 4).

KRONIKA

Na prowincji w Królestwie z początkiem rs. 12 (złp. 80); kwartalnie rs. 3 (złp. 20). W Cesarstwie też sama oplata co na prowincji w Królestwie. Z dodatkiem 4 rocznie lub kwartału za koperty

WIADOMOŚCI KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH.

Jutro ŚŚ. Nicefora B. i Modesty P.
Wschód słońca o g. 6 m. 22.—Zach. o g. 5 m. 59.

Biuro Redakcji przy ulicy Krakowskie-Przedmie-
ście w domu Nr 391. naprzeciw Saskiego placu.

Dziś rano stopni zimna 3, wczoraj w poł. ciepła 0.
Wysokość wody na Wiśle stóp 6 cali 2.

Petersburg, 19 Lutego (3 Marca).

NAJJAŚNIEJSZY PAN, z powodu że w roku bieżącym dzień wstąpienia na Tron Wszech Rosji JEJEGO CESARSKIEJ MOŚCI przypada we wtorek na pierwszy tydzień wielkiego postu, zgodnie z opinią Najświętszego Synodu, NAJWYŻEJ rozkazać raczył: obchód dnia wspomnianego—wstąpienia na Tron, dopełniać, zamiast w pierwszy tydzień wielkiego postu, w tygodniu Prawosławia, mieć chcąc, aby to w podobnych razach i nadal wykonywane było, oraz aby tam, gdzie odbywa się nabożeństwo Prawosławia, takowe odprawione było przed liturgją, a nabożeństwo z powodu wstąpienia na tron, po liturgji.

Ogłoszenia od Rządzącego Senatu.

Kancelarja 2 depart. wzywa strony do odczytania i podpisania zapisu w sprawie: radczyni honor. Kozłow, ze spadkobiercami radcy honor. Jakuba Ciechanowickiego.

Przemieszone zostały w okresie od 1 stycznia po 1 Lutego, na zdanie komisji prośb do senatu, sprawy: 1) Obyw. hr. Hortensji Małachowskiej, z obyw. Sobolewskimi 2) Poszukującego szlachectwa Józefa Jakutowskiego, o szlach. rodowości.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

NAJJAŚNIEJSZY PAN, w skutku przedstawienia JO. Xięcia Namiestnika Królestwa, **NAJMIŁOŚCIWIEJ** dowolił raczył przebywającym za granicą wychodcom Polskim: Ferdynandowi Kutczyckiemu, Emilowi Truskolaskiemu, Józefowi Malewskiemu, Henrykowi Rudowskiemu i księżom Augustynowi Kuliszewskiemu i Stanisławowi Slotwińskiemu, powrócić do Królestwa Polskiego, na zasadach **NAJWYŻSZEGO** Ukazu z dnia 15 (27) Maja 1856 roku.

Korrespondencja Kroniki.

Kraków dnia 28 Lutego 1857 r.

Kraków miał się bawić, a bawił się do upadłego — Wykwintność strojów i co za tem idzie. — Koncerta Salomonskiego barytona. — Kolej żelazna — Jakże widoki przedstawia kolej z Tarnowa do Koszyc na Węgrzech. — Dziewiąty tom historii literatury Polskiej Wiszniewskiego i pomniki prawa Polskiego Helcla. — Anegdota księgarska

Przebrzmiały już huczne wieczory tańczące i

bale i reduty i kuligi, a poważna cisza znowu osiadła w murach Krakowa. Karnawał ten poczyna się pod smutnym horoskopem, zadał kłótno wszystkim przepowiedniom wróżącym mu ziewające nudy. Ci, co czarną widzieli przyszłość, popierali swoje wnioski statystycznymi danymi, obrażając: że kiedy tyle domów zwykle zamieszkujących przez zimę, ubyło, kiedy tyle a tyle pamięć popochodziło zamaz lub znikło z tańczącej sceny, kiedy nakoniec tyła kawalerów rej wodzących w świecie elegancją przemiosło się na inną widowinę, lub spoważniało, kiedy słowem powiadali, że dla tysiąca a tysiąca ważnych przyczyn, Kraków nie może i nie powinien się bawić w karnawał, to jakby na przekór rachubom inaczej się stało. Kraków się bawił, jeśli nie tak ochoczo i z duszą jak dawniej, to niezawodnie częściej, bo nieledwo codzień gdzieś tańczono.

Niemysłicie jednak żeby te zabawy odbywały się w małych kółkach kilkunastu osób, owszem były to bale całą gębą, liczne, świetne, bogate w stroje, obfite w piękności zasłużone i zasługujące się, poprawne sztuką gotowalnią i *au naturel*. Kolej żelazna zrobiła te cudy, bo dostawiła w mgnieniu oka kilkanaście domów z prowincji, które aż nadto wypełniły ubytek.

Wszystko to spragnione zabawy i pokazania się na świecie, wprawiło w ruch nasze towarzystwo, które już zaczęło zapadać na melancholję. Największy jednakże popęd do zabaw wyszedł od prezydenta naszej prowincji hr. Clam-Martinitz który jako wielki miłośnik tańca, dodał wszystkim ochoty. Jakoż trzy bale które wyprawił w ciągu karnawału należą do najliczniejszych, czemu odpowiadały wspaniałe i obszerne salony pałacu Spiskiego. Inne główniejsze bale wyprawili państwo Kotarscy z Tarnowskiego, państwo Badenowie, Henrykowie Wodzicy, Felixowie Mycielscy, do czego doliczyć potrzeba dwa publiczne bale, jeden na ochronki wieżnej Jabłonowskiej, drugi na dochód Towarzystwa Dobroczynności; nakoniec najświetniejszy i najtłumniejszy bal techniki w salach redutowych. Bal ten miał cel prawdziwie dobry, bo dochód z niego przezna-

czony został na wysłanie kilku uczniów zagranicę, aby się tam uczyli sztycharstwa i drzeworytnictwa, tak dziś niezbędnego przy wydawnictwie książek. Tym sposobem może przyjdziemy raz przecie do zakładu xylograficznego.

Wyznaję że niebyłbym nawet wspominał o tym karnawałowym szale, zapomnianym już dzisiaj, choć ledwo kilka dni jak się posypał popiołem, ale że mi nastreczył małą jedną uwagę, dosyć przykrą, więc dałem zeń sprawozdanie jako z dokonanych faktów. Uwaga ta ściera się głównie do wielkiego zbytku w strojach kobiecych; jakby zdawało się, że umyślnie dla tego uorganizowano te zabawy, aby na nich prezentować wykwintne stroje sprowadzane z Paryża, Drezną, a już najskromniej z Wrocławia. Każdy taki wieczór pochłaniał duże summy rzucone jakby w śmiecie, bo natura tych wiotkich sukien, tych rozlatujących się kwiatów, taka, że częstokroć niemogą dojść do końca balu. Mnie się zdaje, jeżeli duszę ożywia szczerą ochota poskakania i pobawienia się, to przecie i w skromnym ubiorze można tę czynność odprawić; ale tu właśnie przeciwnie, te wszystkie tańce były raczej rewjami owych balonowych sukien, koronek, bukietów, brylantów i t. d.

Ta manja strojenia się w wyższych warstwach towarzyskich ma to złego do siebie, że staje się zarazliwą dla klas uboższych a pracujących. Uważałem to szczególnie na balu technickim, gdzie towarzystwo było pomieszane, iż żony krawców, szewców, modniarki i szwaczki, a nawet żydówki nieustępowały w toalecie paniom z salonów. Niewyrzekam tu nie przeciw tej naturalnej rywalizacji kobiety z kobietą, ale przeciw przykładowi z góry, co szczupłe a ciężko zapracowane fortuny wyciąga na takie koszta. Natury ludzkiej nikt nieprzerobi, bo niższy zawsze będzie się piał aby sprostać wyższemu; ale mi o to idzie aby wyższy niedawał takiego przykładu coby mniejszego rujnował. Dawne nasze prawa miejskie miały to na baczeniu, dając przepisy jak się mieszczanie mają nosić i jak się bawić; dziś sposób ten przymusowy na nieby się nieprzydał, za to niech przykład dobry wyręczy prawo. Miejsce praw o zbytkach,

NASZE DZIECI.

POWIEŚĆ W DWÓCH TOMACH.

przez

Autora Kłopotów Starego Komendanta.

Tom II.

(Ciąg dalszy).

Rozwidnia się, deszcz nie ustaje, brzegów ani dojrzyć, o ratunku ani myśleć. Tu i owdzie spotykamy smutne szczątki ofiar nieszczęśliwego zalewu: płyną kolebki, sprzęty, pościel, dobytek wiejski, kopy siana, zboże, drzewa z gałęziami i ociosane belki, ludzi nie widać. Spojrzę na twarz Macieja, łzawe strugi toczą się po szlachetnym jego obliczu; podparłszy rękoma głowę, patrzy na dno koryta... stracił nadzieję!

Oswajam się już z uczuciem śmierci, głuszę żal, spokojniej żegnam ten świat boleści... Niepewność, a raczej za długie czekanie mię dreczy...

Nowe niebezpieczeństwo; lody coraz gęściej się pokazują, dostarcza ich wpadająca

do Wisły rzeka, raz po raz chwieją naszym korytem, my siedzimy nieruchomi... W tem dolatuje nas krzyk od ładu; Maciej się zrywa, oko mu błyszczy, życie wstępuje do duszy. — Spozrzedzono rozbitków... od brzegu, ukośnym pędem dąży łódź na ratunek.

— Żyjemy! — zawoła Maciej rzucając czapkę i składając ręce.

— Żyjemy! — powtarzam kłękając na dnie koryta. — I dalej za żerdzie, i dalej odpychać lody...

Żydówka podniosła głowę, wodzi błędnym wzrokiem do koła, spozrzedza płynącą łódkę i jedno „och“ przywraca jej życie. Kierowana wprawna ręką zbawczyni nasza, podpływa blisko... bliżej... już przy nas... Maciej wskakuje pierwszy, żydówka tuż za nim, a z wielkiej radości stanawszy na krawędzi koryta, przechyla go... tracę równowagę i... wpadam do wody!!!

XIII.

Co się dalej stało? już nie wiem; to tylko zapamiętam, że z początku czułem przenikliwe zimno, potem uderzenie w głowę, potem jakiś szum... i straciłem przytomność. Jak długo trwał ten rodzaj śmierci? niezgadne... Na-

raz, zdaje mi się zabłyska jakieś błędne światło w duszy, i po mętnych, niepewnych chatoecznych rojach myśli czy wrażeń... czuje w końcu że jestem, ale na którym świecie? — pojąć nie mogę. Świadomość bytu, coś nakształt mgły pamięci, a zarazem niepewność położenia, o ile z jednej strony ogarnia serec nieokreśloną rozkoszą, tak z drugiej budzi strach, rodzi niecierpliwość... Jednak, próbuję poruszyć sobą... nie mam władzy; to daje mi przekonanie, że duch mój bez ciała... Ale jak tu ośwoić się z tym stanem, gdy czuję że niby mam oczy choć lękam się je otworzyć. Wreszcie przemogła ciekawość: spojrzę; przedemną miga światło, — to mię orzeźwia, rozpatruję swobodnie: widzę lampę zawieszoną u sufitu przed obrazem Najświętszej Panny, niżej kanapkę, przed nią znowu stolik, a na nim rękami podpartą głowę staruszka... Maciej, poczciwy Maciej drzymie! tak, poznaję go.

Uszczęśliwiony więc że żyje na tym świecie, z całych sił chce krzyknąć; dźwięk głosu był słaby, jednakże przebudził Macieja. Zerwał się też na równe nogi, i dał się do łózka.

— Panie! żyjesz, żyjesz! Dzięki ci Panie Boże! — zawoła rzucając się na kolana i ścisnąc moje nogi z najżywszą radością.

powinny zająć obyczaje przeciw zbytkowe.

Karnawał ten urozmaicił się jeszcze kilkoma koncertami. Szczególniej pan Salomoński przybywający z Ameryki, a ostatecznie z Włoch, gdzie jak powiada, był zaangażowanym do Florencji, lecz przeniósł nad te widoki pobyt w rodzinnym Krakowie, występował w kilku koncertach tak na prywatnych wieczorach, jak publicznie w teatrze i na technikum balu.

Jest to bardzo wprawny śpiewak baryton; metodę włoską posiada wybornie, ale głos jego stracił pierwotną dzwoniwość i świeżość, zapewne na tych operach Verdeggo, które się stały grobem tylu znamienitych głosów. Słychać że ma zamiar wejść do składu opery Warszawskiej, na czemby opera zyskała niogła. bo tak umiętny artysta, choćby nawet nieswietniał świeżością głosu, to zawsze nie zrobi wstydu przez samą głęboką znajomość sztuki i wielką wprawę.

Niebawem będziemy mieli znowu jeden wielki koncert, gdzie oprócz Salomońskiego popisować się mają głosy różnych amatorów i amatorów śpiewu. Dochód z koncertu ma być przeznaczony na dom wychowania dziewcząt zostających pod opieką Xiężny Marji Jabłonowskiej. Słychać też o loteryjach fantowych mających rozmaite dobroczynne cele. Wszystko to dostarczy żywił do rozmów i rozrywek na wielki post.

Kwestja kolei żelaznej Przemysko-Lwowsko-Czerniowieckiej utonęła na jakiś czas w morzu niepamięci; a to z tej przyczyny że akcje jej, jak stara niepamięć panny o które się nikt nie pyta, czyli mówiące nowszym językiem: *na które nie ma popyłu, spooczywają* błogim snem na łonie syndykatu w Wiedniu. Pokazuje się że w tej chwili interes ten nie przedstawia tak świetnych i nagłych korzyści, jak sobie z początku wyobrażano. Zapewne później, gdy roboty zaczną się i będą szły dobrze, to i jaki taki zechce kapitał włożyć w akcje; a najchętniej byłoby żeby kapitaliści zagraniczni zainteresowali się niemi.

Z powodu powyższego oziębienia się dla tego rodzaju spekulacji, nowa koncessja Cesarska wydana na projekcjowa kolęj z Tarnowa do Koszyc w Węgrzech, nie zrobiła żadnego wrażenia, owszem zdawała się nabawiać kłopotu tych, co stanęli na czele kompanji. W rzeczy samej chcąc kierować takim przedsiębiorstwem, — potrzeba pewnej specjalnej znajomości, która najlepszymi chęciami obywatelskimi zastąpić się nie da. potrzeba człowieka któryby ufność wzbudzał, że całe dzieło przywiedzie do skutku z korzyścią tych, co brali zastrakowy udział. Ponieważ książę Leon Sapieha zaabsorbowany jest w swojej osobie przez kolęj Przemysko-Lwowsko Czerniowiecką, wątpię aby ten nowy ciężar wziął na swoje barki, gdy zaś o drugą podobną zdolność do przedsiębiorstw finansowych i przemysłowych trudno w naszej Galicji i W. X. Krakowskiem, zdolność coby łączyła i wielki majątek i piękne imię, przeto cały ten projekt przeniesie się najprędzej w ręce jakich kapitalistów zagranicznych, a może żydów, którym nigdy na sprytnych głowach niezabraknie. Pod

Nie mogłem się poruszyć, nie mogłem odpłacić szlachetnemu starcowi za jego przychylność, tylko czułem jak łzy nadbiegają mi do oka zasłaniając ten widok.

Usnąłem znowu, a gdy nad ranem rozwarłem powieki, mój Maciej kłęczał jeszcze w tem samym miejscu przy łóżku, i spał lekko oparty głową o krawędź. Od niego to dowiedziałem się zaraz, że mię wyratowano prawie nieżywego ze zranioną mocno głową, że się znajduje we dworze pana prezesa, jak się domyślam sąsiada Tarkowskiego, że dwa dni już stary przyjaciel czuwa przy łóżku oczekując chwili mojego przebudzenia. Opowiadając mi to płacze jak dziecko:

— Panieczul przysięgłem rok w rok chodzić piechotą do cudownej Matki Boskiej na Jasną Górę jeżeli wy ozdrowiecie; o pójde, pójde, to jeno cud was uratował!

W godzinę potem wsunęło się dwóch panów do mego pokoju: jeden młody, domyśliłem się że doktor, bo zaczął dotykać ręką mojego czoła, próbował puls, pytał czy bardzo rana mi dolega; drugi zaś otyły, siwy, dobrego wzrostu mężczyzna — to prezes, poznałem go zaraz widując tyle razy w kościele i w Busku.

względem ważności tej linji kolei żelaznej różni mówią, jedni widzą w tem cios dla krajowej produkcji nie mogącej wytrzymać konkurencji z obfitującymi we wszystkie plody Węgrami, drudzy znowu przewidują, że przez tę komunikację tak ułatwioną z krajem żyznym, całe to jałowe i wygłodzone pasmo gór ciągnących się od Żywca po Sanok zaopatrzone będzie tanim zbożem, przez co ludność uwolniona od niewdzięcznej pracy w glebie niewracającej częstokroć wrzuconego w nią ziarna, będzie miała sposobność zarobkować fabrycznym przemysłem. W całej bowiem Europie, w którekolwiek góry pójdziemy, nigdzie ludność nie jest rolniczą, lecz fabryczną i przemysłową. Na to powie kto, a gdzie są fabryki w naszych górach? Prawda że ich niema, ale niech się znajdą wolne ręce do użycia, a i fabryki powstaną które tem taniej będą mogły produkować, im tańszy będzie robotnik. Dzisiaj już między górskim ludem więcej jest przemysłu drobiazgowego niż między mieszkańcami zbożowych okolic. Usposobienie naturalne bardzo łatwo da się exploatować, gdy konieczność przyprowadzi do tego. Sądzę przeto, że ta linja kolei z Tarnowa do Koszyc nada zupełnie odrębną fizjonomję całemu Podgórzu, gdzie lud w dzisiejszym stanie jest anomalja; bo ani dość rolniczy, ani dość przemysłowy, aby mógł znieść te wszystkie kłeski nieurodzaju i opodatkowania na jakie od lat kilku jest wystawiony.

Linja kolei z Tarnowa do Koszyc ma przebiegać przestrzeń około 28 mil, z których połowa przypada na Galicję, to jest z Tarnowa do pogranicznej wsi Izby. Niewiadomo mi czyli kompanja której przedsiębiorstwo to przyznane ma przywilej na całą linję do Koszyc, czyli też tylko do granicy? Aezkolwiek kolęj przerznąć ma w poprzek pasmo gór Karpackich, roboty około niej nie będą podobność nastęcać wielkich trudności, albowiem nasypy pójda wzdłuż koryt rzecznych jak Biała i Poprad. W tem tylko podobno cała trudność, że tak musi być kolęj prowadzona, aby jej szkodzić niemogły te gwałtowne wylewy wód górskich, dla których w chwilach zebrania nie ma żadnych tam ni grobel.

Odprowadziwszy bałę i przedsiębiorstwa kolei żelaznych, chciałbym żeby i literatura wtręcała swoje trzy grosze. Przychodzę z nią na końcu, niedługo żebym ją tak nisko stawiał, lecz że będąc sprawozdawcą z wrażeń publiczności, mówię najpierw o tem co ją najbardziej zaprzata, a raczej co zaprzata najwięcej umysłów. Gdy zaś literatura małą tylko liczbę przyciąga ku sobie, więc przyszedłem na sam ostatek. Z ważniejszych druków mamy dziewięć tom historii literatury polskiej Michała Wiszniewskiego, z małym tomikiem indexu. Wiadomo że szanowny autor tej historii wyjechałszy do Włoch, gdzie osiadł i z kąd wracać nie myśli, bo ma tam dobrze, zostawił był materiały *in crudo* do dwóch ostatnich tomów t. j. do 9go i do 10go, co teraz wyszedł. Osmy był jako tako wypracowany w niektórych rozdziałach, lubo grzechów, nim niemało przeciw prawdzie historycznej, jeśli niewiększej jak historyczna; lecz co do

— Bądź spokojny szlachetny młodzieńcze — odezwał się stojąc przed łóżkiem — jesteś w moim domu.

— Matka!... po matkę... do Sosenki! — zdołałem wymówić.

— A kto pan jesteś? gdzie matka mieszka? zapytał ciekawie nachylając się ku mnie.

— Żarski... matka jest w Sosence u pana Tarkowskiego.

— Dobrze, a, a, to pan byłeś guwernerem jego córki; no, no, przypominam sobie... dobrze, natychmiast posyłam.

— Panie prezesie — wtrącił powstający od stolika doktor — proszę nie mówić do niego; mocno jest chory, ale mam nadzieję, młodość przemoże. Oto lekarstwo, co dwie godziny łyżka, maść na ranę; pojutrze oczekuję wiadomości...

Wyszli, jam zasnął i dopiero przebudził mię głos zatrwożonej matki z sąsiedniego pokoju. Opisać tu moją radość i rozrzewnienie na widok zbliżającej się wolno, rozplakanęj mamuni — niepodobna. Bezsilny, odurzony, ledwo że mogłem ucałować jej rękę, pokazać wilgotnem spojrzeniem że kocham ją tak jak dawniej, i że mogę umierać spokojnie, czując jej przebaczenie.

9go to już nie nie było, tylko same jałowe bibliograficzne notatki i gdzie niegdzie mały wyjątek z mniej znanego autora lub rzadkiej broszury. O-tóż tę kupę skrawków literackich, powierzył hr. Przezdziecki nabywca tych rękopismów, panu Teofilowi Żebrowskiemu, który z wielką cierpliwością uporządkował ten materiał, — sprostował też wiele fałszywie podanych wiadomości i złe opisanych wydań, a oprócz tego dopełnił swemi notatami te przerwy, o jakie nie trudno było w bibliograficznych spisach zbieranych w miarę jak się nawijały pod rękę. W terażniejszym stanie jest to przynajmniej bardzo dobra podręczna bibliografja dzieł teologicznych prawniczych, filozoficznych, lekarskich i przyrodniczych od roku 1506—1650. Drugie dzieło daleko większego znaczenia, bo stanowiące może epokę w historii prawa polskiego jest ogromny tom in 4to zawierający: *Starodawne prawa polskiego pomniki* poprzedzone wywodem historyczno-krytycznym tak zwanego prawodawstwa wiślickiego Kazimierza W. w textcie ze starych rękopismów krytycznie dobranych, które wydał Antoni Zygmunt Helcel w drukarni uniwersyteckiej. Tom ten dzieli się na dwie części. Pierwsze obejmuje historyczno-krytyczny wywód tak zwanego wiślickiego prawodawstwa Kazimierza W. i z następujących składa się rozdziałów: o zamiarze i stanowisku niniejszego dzieła; o rękopiśmiennych dawnych zabytkach statutów staropolskich; mniemania jakie były dotychczas o pochodzeniu statutów Kazimierza W.; krytyka badań i zdań bezziemnego autora *Przyczynka*; nowy krytyczny rozkład pospolitego textu statutów Kazimierza W.; historia w dochodzeniu daty każdego ze czterech wyłożonych statutów; o zawodzie rządów i prawodawstwa Kazimierza W.; o statutach Kazimierza W. późniejszych układach i zwodach, tudzież o naukowem sciąganiu ich treści w summy. W drugiej części poświęconej textom źródeł, mieszczą się następujące przedmioty: Ustawodawstwo Kazimierza W. Sądowa praktyka prawa przy końcu XIV wieku; statuta i uchwały Makowieckie. Władysława Jagiella i uchwały wartyckie; ustawodawstwo Kościola polskiego. Oto jest treść artykułów zawartych w dziele a poprzedzonych wyborynym wstępem. Autor prowadzi w jednym rozdziale doskonałą polemikę z Lelewalem i Maciejowskim, lecz nie w sposób jak się dzisiejsze harcowne polemiki prowadzą, tylko bardzo przyzwoicie. *Korczak.*

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE. Depesze Telegraficzne.

Parýz 18 Marca. *Moniteur* donosi, że Cesarz przyjeżdżał wczoraj na posiedzenie Rady stanu, na którym znajdował się także książę Hjeronim i wszyscy ministrowie.

Tryest 7go Marca. Dzisiaj o godzinie 4tej z rana miało tu miejsce gwałtowne, trzykrotne, po kilka sekund trwające wstrząśnienie ziemi które jednak żadnych szkód niezrządziło.

(*Neue Preussische Zeitung*).

Niepozwolono mi się odzywać; musiałem więc pozostać niemym świadkiem gawędki jęj z Maciejem, a następnie z samym prezesem. Powiedziała mi tylko, że wszyscy zdrowi w Sosence, że Tarkowskiego nie było gdy przyszła wiadomość o moim wypadku, i że lada chwila spodziewa się go tutaj. Uważałem też, że starego prezesa wielce interessowało opowiadanie matki o życiu pana Szymona; dopytywał się i dopytywał, a mruzczał coś, a kiwał głową jakby zadziwiony, jakby rozgniewany. I gdy na to donieśli mu o jego przybyciu, zerwał się z krzesła biegnąc ku drzwiom.

— A przecie, a przecie mośpanie, widzę kochanego sąsiada w mych progach!...

— Z przeproszeniem JW. prezesa.. ale panie mój, do chorego tego... Jakże się ma? — spytał żywo matki.

— Lepiej, lepiej — odrzekła zmartwiona — JW. panu tylko winien swe życie...

— A cóż tych jasności proszę uniżenie! — zawołał żartobliwie sadzając Tarkowskiego naprzeciw łóżka. — Doktor mówić zabronił, ma się lepiej, bądź pan spokojny zaręczył mi za jego zdrowie.

— Chwałaż Tobie Panie! — Złote serce panie mój, złote a gorące tego... mój mocny

A M E R Y K A.

New-York 21 Lutego. W izbie reprezentantów bil o taryfie podany przez p. Campbell z Ohio, przeszedł większością 110 głosów przeciw 84. W dniu 19tym komisja mianowana do sprawy oskarżenia wielu członków kongressu o przekupstwo, złożyła raport proponujący usunięcie członków kongressu Gilbert, Edwards, Welch i Matteson, tudzież stenografa Simonton. Rozstrzygnięcie tej propozycji zostało na później odłożone.

— List z Meksyku przedstawia smutne następstwa jakie rozpoczęcie kroków nieprzyjacielskich ze strony Hiszpanji może za sobą pociągnąć dla całego stanu handlowego zagranicznego, ponieważ o czem wątpić nie można, pierwszym tego skutkiem byłoby wygnanie wszystkich osiadłych w państwie meykańskim hiszpanów. Tych ostatnich liczy się około 15,000, którzy w posiadłościach gruntowych i handlu reprezentują kapitał przynajmniej 30 milionów. Szczególnie prawie cały handel detaliczny w kraju znajduje się w rękach hiszpanów, a nie potrzeba dowodzić że jego ruina musi wyrzucić z gubny wpływ na handel hurtowy. Dopóki zatem spokojne załatwienie teraźniejszych nieporozumień nie zostanie zapewnione, wszelkie nowe przedsięwzięcie handlowe do Meksyku, musi wydawać się bardzo niebezpiecznym. (Pr. St. Anz.)

A N G L J A.

London 7 Marca. Stan handlowy w City prawie jednogłośnie postanowił zaprosić lorda Palmerston na kandydata dla City of London. Adres w tym celu ułożony podpisany już został przez 1,500 osób.

— Odbyty wczoraj w Manchester meeting tamtejszego związku handlowego, wyraził głębokie ubolewanie nad rezultatem głosowania Izby niższej w dniu 3 b. m.

— Na wczorajszym posiedzeniu Izby niższej pan Layard z powodu poprzedniego oświadczenia ministra indyjskich interesów, pana Vernon Smith, powiedział, że Izba nie prawie nie wie o przyczynach wojny z Persją i ma prawo nim się rozejrzeć dowiedzieć się cokolwiek z tej historii, przez przedłożenie właściwych dokumentów lub przynajmniej jakiegokolwiek ich części. Pan Vernon Smith odpowiedział, że nie dobrze byłoby, gdyby Izba zrzekła się dotychczasowej swojej dyskrekcji i nalegała na roztrząsanie sprawy dotychczas niezakończoną. Pan Gladstone uskarżał się, że rząd przez swoje postępowanie w tej sprawie, pozbawia reprezentantów sposobności oświadczenia się względem postępowania rządu w tej wojnie, przed zgromadzeniem się nowego parlamentu. Kiedy Izba zabierała się uformować komitet do spraw finansowych, pan Disraeli oświadczył, że nie jest bynajmniej jego zamiarem zakłócić równowagę między podatkami stałymi i niestałymi i chociaż według jego zdania przez zmniejszenie wydatków rządowych możnaby było uniknąć nałożenia znacznie wyższych podatków, postanowił jednak nie odmawiać rządowi wszelkiej pomocy pieniężnej zgodnej z bilansem 1853 roku. Lecz położenie zmieniło się, a lord Palmerston oświadczył, że rząd zamierza od-

wołać się do ludu. Ale jakimże sposobem parlament blizki już zakończenia, nie mogący zobowiązać swego następcę pod względem wojny, mógłby mu narzucić jakie zobowiązania pod względem podatków. W maju można przedstawić nowy budżet i według jego zdania daleko lepiej byłoby, gdyby nie teraźniejsza, ale przyszła Izba niższa zajęła się kwestją podatków. Dla tego spodziewa się, że Izba namyśli się nim zatwierdzi ustanowienie nowych podatków. W końcu mówca oświadczył, że razem z panem Gladstone głosować będzie przeciw podwyższeniu, a nawet przeciw dłuższemu odroczeniu zmniejszenia cła od herbaty i cukru.

Kancelarz skarbu odpowiedział, że nowa Izba niższa będzie miała rzeczywiście wszelkie prawo zmienienia proponowanych przez niego taryf celnych, ale nieodzownym jest zająć się kwestją podatkową, na czas między końcem roku finansowego i zebraniem się nowego parlamentu, Izba uformowała się w komitet; kancelarz skarbu powtórzywszy główne rysy swego budżetu, zaproponował rezolucję według której cło od herbaty, przez czas od 5 kwietnia 1857 do 5 kwietnia 1858, ma wynosić 1 szyl. 5 den. od funta. Pan Gladstone przedstawił poprawkę żeby cło od 5 kwietnia 1857 roku oznaczone zostało na 1 szyl. 3 den., a od 5 kwietnia 1858 na 1 szyl. od funta. Przedstawienie finansowe kancelarza skarbu, powiedział pan Gladstone, sprzeciwia się systemowi jakiego się od lat 15 trzymało. Kancelarz obliczył przewyżkę dochodów nad wydatkami na 800,000 fst. przez zniesienie cła od herbaty, ta nominalna przewyżka spada do 500,000 fst. Przy tem kancelarz nie uczynił na zapewnienie pokrycia kosztów wojny z Chinami i Persją. Gdyby Izba w obec tak znacznej przewyżki dochodów skłoniła się do zatwierdzenia tak wysokich cel od herbaty i cukru, byłoby to niebezpiecznym przykładem na przyszłość, bo nie ma nic ważniejszego nad to żeby parlament zawsze dopełnił tego co przyrzeka. Kancelarz skarbu odpowiedział, że nie rozumie wcale rozumowań pana Gladstone. Mówca ten niesłusznie upatruje w budżecie podwyższenie podatków i mówi o zmniejszeniu podatków nie tak znacznym jak on się spodziewał, jakby tu była mowa o jakimkolwiek zmniejszeniu podatków; a zarazem niżenie cła od herbaty z 1 szyl. 7 den. na 1 szyl. 5 den. nie może w żaden sposób nazywać się podwyższeniem podatków. Lord John Russell oświadczył, że nie popiera p. Gladstone, ponieważ propozycja rządu, różni się tylko o 1 den. od tej jaką on (lord John) chciał przedstawić. Przy głosowaniu jak już wzmiankowaliśmy, propozycja pana Gladstone została większością 187 głosów przeciw 125 odrzuconą, a rezolucja kancelarza skarbu co do cła od herbaty zatwierdzoną. (Pr. St. Anz.)

— Pogłoska że lord Elgin został mianowany pełnomocnikiem angielskim w Chinach, utrzymuje się.

— Do Plymouth posłano wczoraj rozkaz aby 1,000 żołnierzy morskich przygotowano do udania się do Chin. Times podaje się wyprawę któ-

ra ma odpłynąć bezwzględnie, na 5,000 ludzi, co dostatecznym byłoby do zdobycia największej z prowincji chińskich. Znaczne posiłki wysłano już z Bengalu i słychać że pełnomocnik angielski angielski, poparty przez silną flotę, ma wpłynąć na wielki kanał i odciąwszy Pekinowi wszelki dowóz zboża, domagać się prowadzenia układów bezpośrednio z Cesarzem. (Neue Pr. Zeit.)

A U S T R J A.

Wiedeń 2 Marca. Wiadomość o ostatnich dwóch notach hr. Buol i hr. Cavour sprawiła tu bardzo niekorzystne wrażenie. Zerwania na serjo nie chcemy, bo się go lękamy, dąsania się nie chcemy także, bo to nie zdaje nam się być godnym wielkiego narodu i poważnej polityki. Lepiej byłoby dla tego gdyby nie wywołano wcale tego zajścia. Pokój, to nateraz najpiękniejsza nasza potrzeba i to pokój zupełny, prawdziwy, którego wynikiem jest zmniejszenie armji, ograniczenie wydatków, wzmocnienie kredytu, polepszenie stanu papierów publicznych. Trzeba nam zatem polityki szczerze pojednawczej i dążącej do pokoju, nie zaś drażliwej i kłótlivej. Tak wszędzie mówią a szczególnie myślą. Tymczasem z noty hr. Buol pokazuje się, że on się za daleko posunął, jeśli nie miał na celu zerwać zupełnie. Bo czyniąc utrzymanie dotychczasowych stosunków między dwoma krajami, zawisłem wprost od rezolucji gabinetu turyńskiego, przeciał sobie niejako odwrót prócz alternatywy którą sam ułożył. Odpowiedź hr. Cavour której zrzeczności zaprzeczanie nie można, nie zostawia mu innego wyboru tylko moralne odwołanie tego co powiedział albo ostateczne środki, których należało starać się uniknąć. Zdaje się że w wysokiej dyplomacji, a mianowicie w ambasadach Francji i Anglii przypuszczają zerwanie stosunków dyplomatycznych. Co do innych zdają się one chcieć zachować postawę zupełnie neutralną, pozostając bezstronnymi widzami tej sprawy. (Le Nord.)

C H I N Y.

W liście z Irkucka, z nad granicy chińskiej, czytamy:

Od sąsiadów naszych i przyjaciół Mongołów dowiadujemy się, że powstanie w Chinach rozszerzyło się po wszystkich południowych guberniach, wyjąwszy Fu-Czau i drugiej jakiejś z której otrzymujemy herbatę. Prowincje północne pozostają wiernymi rządowi mantszurskiemu, dla tego zapewne że handel nie lubi wojny. Mongołowie którzy niedawno byli w Pekinie, przewidują że w stolicy tej nie ma ani podobieństwa do dawnej jej pomysłowości. Wszystko się rozsypuje i wali. Prowincje powstałe nie płacą ani podatków ani daniny w naturze. Komory celne nie przysyłają dochodów, ztąd rząd zubożał i nie jest w stanie płacić urzędnikom całkowite pensje i prawie im powiada: radźcie sobie jak możecie. Przy takim stanie dochodów skarbu, władze nie wdają się wcale w naprawę jakichbądź uszkodzeń. Na domiar złego, wszyscy bogatsi wyjechali ze stolicy na południe, albo tam gdzie dotąd jest spokojnie. Srebra nie ma w Pekinie, a nawet miedzianych pieniędzy bardzo mało. Rząd wypuścił pieniądze zela-

Boże jak to blade, jakie zmizerowane; JW. prezesie dobrodzieju — dodał kłaniając mu się bardzo nisko — do śmierci będę ci obowiązany za tę łaskę, bo kocham tego chłopca jak moje rodzone dziecko. Ale skąd on się u kaduka wziął na Wiśle?..

Tu dopiero matka powtórzyła ze wszystkimi szczegółami całe opowiadanie Macieja, a za każdym słowem spoglądając na mnie, dawała poznać, że ubolewa nad moją biedą i cieszy się zarazem, mając takiego syna.

Długo jeszcze gawędzili starzy to o tem, to o owem, a najwięcej o mojej przeszłości. Zastawiono śniadanie: prezes jak młodzik jaki nadskakiwał Tarkowskiemu, zapraszał, a gdy wypili już po parę kieliszków starego węgryna i panu Szymonowi oko zbielało, odezwał się biorąc go za rękę.

— Panie Szymonie dobrodzieju, przepraszam cię bardzo, że dotąd sąsiadując tak blisko, byliśmy ni to ni owo...

— Ale tego... JW. prezesie... estyma...

— Czekajno mospanie! Najprzód skwitujemy z jasną wielmożnością, potem z estymą, a w końcu zrób mi panie Tarkowski dobrodzieju ten zaszczyt, i przyjmij po bratersku, tak

po przyjacielsku dłoń starego sąsiada! — Co tam mospanie, godny jesteś człowiek, zacny...

— Taki zaszczyt panie prezesie dobrodzieju... I zamyslił się pocziwy Szymon spuszczać wzrok ku ziemi, jakby niedowierzając prawdziwie słów prezesa.

— No i cóż panie Szymonie, odrzucasz szczerą przyjaźń moją? — mówił powoli, patrząc się nań markotno. — Co prawda to prawda mospanie, że nierychło się z tem wybrałem; ależ daruj nieznałem cię tak dobrze jak dzisiaj. Głupstwo, fantazje szlacheckie jakoś to brudziły po głowie... No, zlituj się sasiędzie, mój kochany Tarkosiu, daruj a kochaj!..

Widzę, pan Szymon się rozezula, rumieni, potrząsa głową, medytuje; a oczy mu błyszczą, a pocziwa twarz rozszerza się na uśmiech, a pierś podnosi żywszem uczuciem... Prezes niewiele myśląc chwytą go wpół, całuje ścisła; Szymuś ze łzami w oczach oddaje mu w dziesięćkroć... mnie zaś o mało serce niewyskoczy z radości, że przecie uznano szlachećną zacność tego człowieka, i oddano hołd jego zasłudze.

Jak się tedy zaczęli całować i całować, przypatrywać i podnosić w uściskach, to nie prócz urywanych słów: „a kochaj, a do śmier-

ci, a zacny, a godny, a dziękuję“ rozróżnić nie mogłem. Matczyńsko moje spląkało się rzewnie, ja czuję że krople łez wiszą mi na policzkach, gdy prezes porwawszy Tarkowskiego za rękę wywiódł prosto do drugiego pokoju wołając: „Matko, Kłociu, mam przyjaciela! patrzcie to sąsiad, to zacny Tarkowski, którego musicie, będziecie kochać jak ja, szanować...“

Co się tam dalej działo, już nie wiem; to tylko mogę powiedzieć, że pan Szymon został na obiedzie, że pili do upadłego, bo jak raz przyjechało jeszcze kilku znajomych i sąsiadów pod wieczór; więc nastąpiły wzajemne przedstawienia, wynurzania, i stanowcza instalacja Tarkowskiego w obywatelstwie...

Te razy potem zdarzyło się mojemu, że go tak nazwę opiekunowi, zabawić się od serca w ich towarzystwie, zawsze przychodził do mnie z podziękowaniem, że przezemnie takiego doczekał się szczęścia. Niech i tak będzie: choć Bogiem a prawdą, ja byłem tylko niemym narzędziem woli Najwyższego.

* * *
(Dalszy ciąg nastąpi.)

zne, ale ich nikt brać nie chce. Słowem Pekin teraz podobny miastu obłożonemu. Chińczycy patrzą na manczurów jak na uciemężycieli których upadek się zbliża, a manczury znowu w każdym chińczyku widzą buntownika gotowego przy pierwszej sposobności wziąć się do broni. A gdzie tylko zachodzi wzajemne niedowierzanie, tam trudno o porządek.

W pośród tych wewnętrznych zatargów, na granicy Chin zjawiał się odwieczny ich wróg—anglicy z działami i palniami rakietami. Biedny starczy, co się z tobą stanie! Jużeś nie mało ustąpił czerwonym barbarzyńcom, sądząc że sobie tém okupisz spokojność, ale ci ludzie nie poprzestają na twoich tyłach ofiarach. Oni chcą wszystkiego bez wyjątku. Jużeby oni dawno zniszczyli prowincję Fu-Czau, gdyby z niej nie brali herbaty. Dawnoby zburzyli prowincję Szan-Sy handlującą z nami, gdyby ona leżała nad morzem i była dostępną ich strzałom. Mongołowie mówią, że dwór pekiński nie wieśmian co począć, czy wynieść się do swojej ojczyzny Manczurji, czy też czekać na czem się to wszystko skończy. Dwór wie że jeśliby powstańcy zdobyli Pekin, czeka go nieomylnie męczeńska śmierć. Urzędnicy otaczający Cesarza donoszą mu ciągle kłamliwe wiadomości, pochlebiające jego bezczynności. Monarcha mniej wie niż jego poddani co się dzieje w jego państwie i to właśnie jest źródłem wszystkiego złego. Przekupstwo w Chinach doszło do najwyższego rozwoju. Teraz sługa płaci ministrowi żeby go przyjął za lokaja. Bez kubany nie dopuści potem żadnego suplikanta do ministra. Mongołowie obojętnie patrzą na zawichrzenia w Chinach. Wiedzą oni dokładnie że o swoich siłach istniećby nie mogli i z zadowoleniem patrzą na nasze tuczne barany, bo pod rządem chińczyków nie mogli oni skosztować mięsa, tylko pili cegiełkową (prasowaną) herbatę z mlekiem, a nawet i bez mleka.

— *Moniteur Universel* zawiera list z Hong-Kong 14go stycznia który tak brzmi:

»Chińczycy nie ograniczają się na obronieniu miasta Kantonu i rzeki; rozpisali oni proklamacje i broszurki poduszczające do zawichrzeń i mordów przeciw cudzoziemcom; zakazują swoim rodakom przyjmować jakąkolwiek służbę u barbarzyńców i nawet w Hong Kong mielibyśmy powód obawiać się powstania. Sir John Bowring porozumiał się z admirałem Guérin dowódcą eskadry francuzkiej i przedsięwzięli wspólne dostateczne środki, aby w razie potrzeby ludność chińską utrzymywać na wodzy. Zdaje się że to zachowanie się dowódcy francuzkiego, jest skutkiem instrukcji nadesłanych mu ostatnią pocztą. Francja i Anglja jeszcze przed nadejściem ostatnich wiadomości o ostatnich wypadkach w Kantonie, zgodziły się na zażądanie od rządu chińskiego rewizji traktatów, których termin wkrótce upływa i reprezentanci tych dwóch wielkich mocarstw mieli otrzymać depesze w których zalecono im wspólnie działać ku osiągnięciu tego wspólnego celu i w których upoważniono ich aby w każdym wypadku wzajemnie sobie pomagali.»

— Ostatnie wiadomości z Chin donoszą, że sprawujący interessa angielskie sir John Bowring z całą familją, uszedł szczęśliwie zamachów wykonanych w celu zatrucia ich, tylko jeden ze służących domu pomimo najtroskliwszych starań i środków lekarskich, padł ofiarą zatrucia. (Pr. St. Anz.)

F R A N C J A.

Paryż 7 Marca. Podatek od papierów publicznych i dziś jeszcze był głównym przedmiotem zajęcia. Wczoraj wieczorem rozeszła się pogłoska, że rząd zręka się projektu tego podatku. Dziś pogłoska ta nabrała większej pewności i dodawano że jeden z najznakomitszych członków rady stanu, skłonił kolegów swoich do przyjęcia projektu podatku od dochodów towarzystw. Te pogłoski dostateczne były do przywrócenia dobrego usposobienia na targu i chwilowo przerwany popęd wznosił się z tém większą energją, bo do rozmaitych żywiołów podwyższenia przyłączyła się jeszcze potrzeba i renta 3% rozpoczęła nad kursem 71 i doszła do 71,25, to jest 55 c. wyżej niż wczoraj. Wszystkie inne papiery poprawiły się w kursach.

Co do owego posiedzenia rady stanu, oto niektóre szczegóły zebrane z pół-słówek wydobytych tu i owdzie w rozmowach, bo naturalnie bezpośrednio żaden z członków tajemnic takich narad nie zdradza.

Pan Magne miał naprzód przedstawić zasadę przechodzenia papierów z rąk do rąk; co stanowi podstawę pierwotnego projektu. Wiadomo że tu

chodziło o opłatę 5 cent. od 100 fr. od której tylko renta miała być wyłączoną. Pan Vuitry zbijał z wielkim talentem cały system podatków ruchomych, pan Boinvilliers mniej był absolutnym i oświadczył się za systemem mieszanym, który pozostałby powyższą zasadę.

Pan Pariou zaproponował kombinację patentów któreby nałożono na towarzystwa bezimienne już istniejące lub mające powstać. Te patenta zmieniłyby się co rok stosownie do dochodów rozmaitych towarzystw. Byłoby to coś bardzo podobnego do *income tax*. Nakoniec prezes rady stanu streścił te rozmaite propozycje.

Co do Cesarza, słuchał on nic nie mówiąc. Niektóre osoby mniemają, że ma już ułożony stanowczy projekt, który dopiero w ostatniej chwili wyjawia. Nateraz zdaje się że system pana Magne zostanie zaniechany, a ztąd i pomienne środki o podatku agentów giełdowych z odpowiedniem im wynagrodzeniem. Najwięcej dotąd widoków ma system p. Pariou i ta propozycja dziś miała być roztrąszana. W ogóle jednak mniemają tu powszechnie, że przychód z podatku ruchomego nie przyniosłby tyle ileby chciano z niego osiągnąć, dla tego nie możemy zaręczyć nawet za rezultat dzisiejszego posiedzenia.

— W armji nie ustają wprawdzie wszelkie możliwe oszczędności, mogąc się zgodzić z ważnością jaką ona powinna zachować. Unikają nawet niepotrzebnych zmian garnizonów, które mogłyby pociągnąć za sobą jakiegokolwiek drugo-rzędne wydatki.

— Pan Ferdynand Barrot cofnął dziś propozycje, którą przedstawił senatowi i przeciw której wystąpiło tyle zarzutów. Propozycja p. Barrot miała wyborne strony, ale zdawała się być zamachem przeciw rozdziałowi władz. Zdaje się że na skutek uwag z najwyższej sfery, pan Barrot cofnął swoją propozycje za pośrednictwem listu, który powszechnie uznany został za pełen godności.

— Na ostatnim swoim posiedzeniu, rada municypalna zakupiła kościół św. Eugenjusza. Celem tego nabycia jest zapewnienie przyszłości obywatelskiej parafji, której świątynia nie mogłaby być gdzieinąd z korzyścią wzniesiona, jak w miejscu gdzie się obecnie ten kościół znajduje. Wprawdzie żalować należy, że próba użycia żelaza w budynkach tego rodzaju, nie zupełnie się powiodła, ale kościół ten jest już skończony, poświęcony, wierni są z niego zadowoleni, miasto zatem nie mogło nic lepszego zrobić, jak przyjąć fakta dopełnione bez jego współdziałania, ale które w ogóle czynią zadość potrzebom całego cyrkulu.

Rada zatwierdziła także projekt wielkiego kanału, równoległego od kanału ulicy Rivoli, ale położonego na południe i który przechodząc przez cały Paryż, wpadać będzie do Sekwany w bliskości mostu d'Asnieres i tym sposobem usunie potrzebę oczyszczania kanałów w środku miasta. Ta wielka arterja ma mieć boczną gałąź, która znajdując się niżej niż dotychczas rozgałęzienia w okolicy Chaussée d'Antin i przedmieścia Montmartre i Poissonnière, zapobieży zalewowi, na jakie te bogate cyrkuly często się uskarżają.

— Zapomnieliśmy wymienić Belgję, jako jeden z tych krajów, z którymi ambasador perski Feruk-Chan stara się w tej chwili zawiązać stosunki mające doprowadzić go do traktatu handlu i przyjaźni. (Indep. Belge).

W Ł O C H Y.

Turyń 3 Lutego. Korrespondencja dyplomatyczna między rządem sardyńskim i austriackim, ogłoszona przez dzienniki francuzkie i belgijskie, sprawiła tu niezmiernie wrażenie. Aby położyć koniec tym zatargom, Austrija mogłaby uciec się do kroków nieprzyjacielskich, ale w obecnym stanie Europy nie zdaje się żeby to mocarstwo chciało wziąć się do broni. W każdym razie niezaniebano tu przewidzieć nawet prawdopodobieństwo walki i wszelki atak niezastałby nas nieprzygotowaniami.

Największa spokojność panuje w całym Piemontie i kraj czeka wypadków bez wzruszenia ufając Bogu i mądrości swego rządu.

Nota hrabiiego Cavour miała zostać wręczoną hrabiemu Buol przez margrabiiego Cantero w dniu 27 lutego, ale dotąd o ile wiemy nienadeszła odpowiedź z Wiednia.

Raport w przedmiocie nowych fortyfikacji w Alexandriji złożony Izbie reprezentantów, przemawia

stanowczo za projektem który pewno nie spotka żadnej opozycji, bo na wszystkich ławkach Izby jedno jest tylko uczucie ilekroć idzie o niezawisłość i godność parlamentu. Ataki prassy austriackiej i nota hr. Buol dużo przyłożyły się do wzmocnienia tej jednozgodności. Sprawozdawca tego projektu nie zapomniał wspomnieć o składkach zbieranych w całych Włoszech na powiększenie warowni w Alexandriji i bardzo trafnie oznaczył wysokie znaczenie tej manifestacji. (Indépendance Belge).

Wyszedł z druku zeszyt 3. tomu III **Zabaw przyjemnych i pożycznych** dla młodego wieku oraz z łacnicą rysunków do haftu. Obejmuje: Wielką Brytanią (dokończenie) przez J. Janiszewską. Wieczór wigilijowy powiastka przez J. O. Aerolity p. Stanisława Chomętowskiego. Król migdałowy, powieść przez Paulinę z L. Wilkońska. Wędrownka po kraju (gubernja Płocka) przez J. Smigielską. (Nr 60 -- 1.)

PRZYJECHALI DO WARSZAWY		WYJECHALI Z WARSZAWY.	
Biernawski Stan. obyw.	z Uszczyzna nr 584.	Brzeski Władys. ob.	do Krasnego, Bogucki Fran. ob.
Bogusławski Józef ob. z Zglecho-	wa nr 556.	do Zarek, Buczyński Bole-	ob. do Olkusza, Borzysławski
Teofil ob. z Zastawia nr 625,	Deskur Broni. ob. z Duc-	Czarnecki Artur ob. do gub.	Mińskiej, Ciechanowski Woj-
kięj woli nr 625, Dierzbicki	Józef obyw. z Pomorzan nr	ob. do Ciechanowic, Dem-	obowski do Wacław ob. do Ru-
412, Falinscy Alfons i Zen-	non ob. z Kozłowa nr 625,	dy, Fudakowski Kazim. ob.	do Kleczkowa, Głogowski A-
Gawarecki Józef ob. z Sierp-	ca nr 1066, Jackowscy Ale-	dolf ob. do Tyszowic, Giel-	dziński Adolf ob. do Toru-
prezes dyrekcji szczegóło-	wej towarzystwa kredyto-	nia, Golstańd Felicja żona	bankiera do Niemiec, Ho-
wańskiego Józef ob. z Belpa	nr 1347, Niemojewski Stan.	łycki Stefan ob. do Jąbloni,	Ike Wilh. baron do Duninowa,
ob. z Głuszyna nr 584, O-	łędzki Stan. ob. z Siedlec nr	Klemensowski Marcin	radca stanu inspektor w zar-
415, Rynarzewski Alex. ob.	z Przyłuty nr 585, Sokolow-	ski Michał ob. z Głuszyna nr	584, Trzeźński Romuald ob.
z Kemblina nr 603, Zakrze-	wski Stan oby. z Zagajów	nr 444, Zabłocki Lud. ob.	z Dobrzemina nr 584, Cho-
brzynski Karol inżynier kon-	struktor przy drodze żela-	znej francuzkiej z Paryża nr	

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.
dnia 11 Marca 1857 roku.

	żądano		płacono.	
	Rs.	kop.	Rs.	kop.
M o n e t y .				
Pół-imperjały rossyjskie	5	16	—	—
Dukaty hollenderskie nowe ważne	—	—	—	—
P a p i e r y .				
Obli. skar. (4%) za 100 rs. (oprócz kup.)	84	71	84	21
Bilety skarbu Królestwa Polskie. (4 ^{3/20} %)	—	—	—	—
Listy zastawne białe II okresu (oprócz kuponu) (4%) . . . za 100 złp.	—	—	—	—
Listy zastawne białe III okresu (oprócz kuponu) (4%) . . . za 15 rs.	14	44	—	—
Obbligacje cząstkowe na 500 zł. (oprócz kuponu) (4%)	—	—	—	—
Cert. banku na obl. cz. lit. A na 300 zł.	—	—	—	—
„ „ „ „ lit. B. na 200 zł. bez proc.	—	—	—	—
„ „ „ „ procentowe (5%)	—	—	—	—
Dowody Rom. Centr. Likwid. za 100 zł.	—	—	—	—
Nowa rossyjska pożyczka z roku 1854 oprócz kuponu (5%)	102	71	—	—
„ „ „ z roku 1855	104	21	—	—
Obli. Współki Żeglugi Parowej w Królestwie Polskiem (5%) za rs. 750	—	—	—	—
W e x l e z dnia 9 b. m.				
Berlin . . . . . 100 Tal. . . . . 2 M.	93	15	93	—
„ . . . . . 100 Tal. . . . . k. t.	—	—	—	—
Gdańsk . . . . . 100 Tal. . . . . 2 M.	—	—	—	—
„ . . . . . 100 Tal. . . . . k. t.	—	—	—	—
Hamburg . . . . . 300 Bmk. . . . . 2 M.	142	05	—	—
Londyn . . . . . 1 Ft. St. . . . . 3 M.	6	25	6	24
Moskwa . . . . . 100 Rs. . . . . k. t.	99	25	—	—
Petersburg . . . . . 100 Rs. . . . . 1 M.	99	50	—	—
„ . . . . . 100 Rs. . . . . k. t.	—	—	—	—
Paryż . . . . . 300 Fran. . . . . 2 M.	74	55	74	40
„ . . . . . 300 Fran. . . . . 1 M.	—	—	—	—
Wiedeń . . . . . 150 Zi. R. . . . . 2 M.	91	80	91	57 1/2
Wrocław . . . . . 100 Tal. . . . . 2 M.	—	—	—	—

Wartość kuponu bieżącego od obl. skar. Rs. 1 kop. 78^{1/2} od listów zastawnych kop. 13^{1/6} od nowej rossyjskiej pożyczki Rs. 2 kop. 4^{1/6}

TEATR ROZMAITOSCI. Jutro: *Pierwsze dni po ślubie. — Raptus. — Spotkanie.*

Sprostowanie. — W wczorajszym Nrze Kroniki w pierwszych exemplarzach, na kolumnie pierwszej szpalcie 3cięj, w tytule Korrespondencja z Krakowa, powinno być: *Korrespondencja Kroniki.*